

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Η απάντηση στην ερώτηση απαιτεί τη συγκριτική ανάγνωση και αξιοποίηση του δοθέντος κειμένου και των αντίστοιχων χωρίων του σχολικού εγχειριδίου. Πιο συγκεκριμένα:

3.α. Για την απάντηση στο πρώτο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορικής πηγής, να αναφερθούν:

- Στην ουσιαστική καταγραφή του εθιμικού δικαίου, με τις ανάλογες τροποποιήσεις.
- Στην πρόθεση για τη θεσμοθέτηση ενός ενιαίου κριτηρίου απόδοσης δικαίου, αμβλύνοντας έτσι περιπτώσεις αυθαιρεσιών.
- Στον παιδαγωγικό χαρακτήρα του ελληνικού δικαίου.

Έτσι, διά της κριτικής ανάγνωσης της ιστορικής πηγής/κειμένου, οι μαθητές αναμένεται να αξιοποιήσουν το παρακάτω χωρίο:

- «Το καταγεγραμμένο ελληνικό δίκαιο αποδίδει τις διατάξεις του ισχύοντος εθιμικού νόμου, φυσικά με ορισμένες, σημαντικές ή ασήμαντες, τροποποιήσεις των νομοθετών. Πίσω από κάθε εντολή, ιδιαίτερα στον τομέα του ποινικού δικαίου, διακρίνεται η διάθεση προς ακριβή καθορισμό ενός παγίου μέτρου κρίσεως, ώστε να μην εξαρτάται αυτό από την αυθαίρετη σκέψη των δικαστών. Επανειλημμένα διαφαίνονται παιδαγωγικές τάσεις στη νομοθεσία.»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Αρχαϊκή εποχή (750-480 π.Χ.), Τα πολιτεύματα] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από τα αποσπάσματα:

- « Η κατάσταση εν μέρει ... τάξη των ευγενών.»
- « Με την καταγραφή ... νομοθεσία του Σόλωνα.»

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορικής πηγής να αναφερθούν:

- Στην πρόθεση των τυράννων να δομήσουν μια ενιαίας στάσης διαχείριση του κράτους, αποδεσμευμένα από φατριακές αγκυλώσεις.
- Στο αποτέλεσμα/αποτύπωμα της διακυβέρνησης της πόλης από τους τυράννους, που σε ορισμένες περιπτώσεις υπερέβαινε και την απέχθεια που προκαλούσαν οι ίδιοι οι τύραννοι.

Παράλληλα, μέσα από την κριτική ανάγνωση της ιστορικής πηγής/κειμένου, οι μαθητές αναμένεται να αξιοποιήσουν κατάλληλες πληροφορίες, όπως οι παρακάτω:

- «Οι τύραννοι πρόσφεραν στην ελληνική πολιτεία αυτό που χρειαζόταν περισσότερο από κάθε τι άλλο, μια ενιαία, με συνειδητούς στόχους διαχείριση της κυβερνητικής εξουσίας, στον τομέα της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής, της εξουσίας που μέχρι τότε ήταν κατακερματισμένη και γινόταν όργανο των διαφόρων οικογενειακών συμφερόντων της αριστοκρατίας. [...] Η εικόνα της πρώιμης ελληνικής τυραννίδος είναι πολύχρωμη και πολύπλευρη. Ακόμα και το μίσος, που έτρεφαν κατά των τυράννων στα κατοπινά χρόνια, δεν κατόρθωσε να απαλείψει τη θύμηση των μεγάλων εκείνων ανδρών, που είχαν δράσει κατά τη νεανική περίοδο του Ελληνισμού.»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού βιβλίου [Αρχαϊκή εποχή (750-480 π.Χ.), Τα πολιτεύματα] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα:

- « Ορισμένοι από τους ... διαθέσεις των πολιτών.»